

Otwartość zasobów edukacyjnych w Regionalnych Programach Operacyjnych (RPO).

35,6 mld

Wynosi całkowity budżet Europejskiego Funduszu Społecznego.

Istnieje wymóg stosowania wolnych licencji dla zasobów edukacyjnych finansowanych z EFS.

$$\frac{1}{16}$$

Jedynie województwo lubelskie posiada odpowiednie zapisy w swoim RPO.

CENTRUM
CYFROWE

I. WPROWADZENIE

Nasza analiza ma na celu wskazanie, jak są realizowane w województwach wytyczne dotyczące otwartości zasobów edukacyjnych, zapisane w “Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020”.

Przedstawiamy Państwu ten dokument, gdyż zapewnienie otwartości zasobów edukacyjnych w Regionalnych Programach Operacyjnych (RPO) jest kluczowe z punktu widzenia zarządzania prawami autorskimi w instytucji. Źle skonstruowane zapisy mogą prowadzić m.in. do problemów z wykorzystaniem powstałych zasobów i jasnym zdefiniowaniem, jakie prawa przysługują instytucji. Z kolei zrealizowanie wytycznych w tym zakresie zwiększy pewność co do stanu prawnego zasobu, uprości procedury administracyjne związane z prawami autorskimi do zasobów, oraz zwiększy wskaźniki wykorzystania tych zasobów.

W minionych okresach finansowania niejednokrotnie spotykaliśmy się z problemem niekompatybilności cyfrowych zasobów edukacyjnych wytworzonych w rozmaitych projektach ze względu na ich zamknięty standard technologiczny lub zamkniętą licencję. Sytuacje takie uniemożliwiały ich integrację na poziomie wspólnych repozytoriów, a czasem nawet dalsze wykorzystywanie dla celów edukacyjnych. W związku z tym nauczyciele, środowiska edukacyjne nie mogły w pełni wykorzystać wytworzonych zasobów.

W nowej perspektywie finansowej stoimy przed tym samym wyzwaniem. Poziom wiedzy oraz świadomość skutków i korzyści wytworzenia cyfrowych zasobów edukacyjnych na otwartej licencji jest zróżnicowany - o czym świadczy przeprowadzona przez nas analiza zapisów zawartych w RPO. Szukaliśmy odpowiedzi na następujące pytania:

- Czy w danym RPO poruszone zostały kwestie otwartości zasobów edukacyjnych, otwartych licencji, otwartych standardów edukacyjnych?
- W których częściach dokumentu - oś priorytetowa, działania, poddziałania, zostały zapisane kwestie dotyczące otwartych zasobów edukacyjnych itp.?
- Czy zawarte w dokumentach RPO zapisy są jednoznaczne i wystarczające ?

Nasza analiza objęła zarówno RPO jak i Szczegółowe Opisy Osi Priorytetowych (SZOOP) dla 16 województw. Poniżej przedstawiamy wytyczne Ministerstwa Rozwoju dotyczące otwartości zasobów edukacyjnych - będące dla nas punktem wyjścia - a następnie wnioski z analizy. Przedstawiamy również rekomendacje mające na celu zwiększenie świadomości oraz zapewnienie większej pewności prawnej w zakresie finansowania, tworzenia oraz udostępniania otwartych zasobów

edukacyjnych przez instytucje publiczne. W załączniku prezentujemy szczegółową analizę RPO oraz definicję Otwartych Zasobów Edukacyjnych.

WYTYCZNE DOTYCZĄCE OTWARTOŚCI ZASOBÓW EDUKACYJNYCH FINANSOWANYCH Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁĘCZNEGO. W POLSCE

Wymogi dotyczące otwartości zasobów edukacyjnych tworzonych w ramach RPO są określone w „Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji lata 2014-2020”, przyjętych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju w czerwcu 2015 (http://www.power.gov.pl/media/5068/Wytyczne_edukacja_02_06.pdf).

Wytyczne obejmują działania realizowane w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) o budżecie 4,4 miliardów Euro oraz Regionalne Programy Operacyjne o łącznej wartości 31,2 miliardów Euro.

Zgodnie z wytycznymi, Instytucja Zarządzająca działaniami finansowanymi z EFS ma zagwarantować, że zasoby edukacyjne, które są utworami (w rozumieniu przepisów prawa autorskiego) *będą udostępnione na wolnej licencji zapewniającej licencjobiorcy co najmniej prawo do dowolnego wykorzystywania utworów do celów komercyjnych i niekomercyjnych, tworzenia i rozpowszechniania kopii utworów w całości lub we fragmentach oraz wprowadzania zmian i rozpowszechniania utworów zależnych.*

II. WNIOSKI OGÓLNE

Termin **otwarte zasoby edukacyjne (OZE)** nie został użyty wprost w żadnym z analizowanych RPO i SZOOP. Dokumenty te nie odnoszą się więc wprost do koncepcji otwartej edukacji i nie wskazują na znaczenie otwartości zasobów w ramach realizowanych działań edukacyjnych. Skrót OZE pojawia się jako oznaczenie odnawialnych zasobów energii.

SZOOP dla województwa lubelskiego zawiera zapisy wskazujące wprost na konieczność stosowania wolnych licencji dla zasobów edukacyjnych oraz ich publicznego udostępniania. Zapisy z województwa lubelskiego można traktować jako wzorcowe, z punktu widzenia wdrażania wytycznych EFS na poziomie SZOOP.

Opisy dotyczące otwartości i dostępności zasobów edukacyjnych są zapisywane w tych dokumentach w różny sposób, na przykład: “digitalizowane zasoby powinny być udostępnienie w sposób otwarty i dający możliwość ponownego wykorzystania”, “otwarty dostęp”, “wykorzystanie zasobów dostępnych w internecie”, “udostępnianie zasobów cyfrowych”, “otwarty dostęp do zasobów w postaci cyfrowej”, “cyfrowe udostępnianie zasobów nauki i kultury”. Zapisy te wskazują na fakt, że otwartość zasobów edukacyjnych jest kwestią ważną - jednak różnorodność stosowanych pojęć sugeruje brak jednolitego podejścia. Może to grozić wdrożeniem różnorodnych modeli udostępniania treści, niektórych niezgodnych z ideą wolnego licencjonowania. Nie dość precyzyjne zapisy mogą powodować brak pewności prawnej dotyczącej możliwości wykorzystania zasobów i w efekcie generować problemy tak po stronie posiadacza praw jak i użytkownika.

Szczegółowa analiza zapisów w poszczególnych RPO i SZOOP znajduje się w tabeli w części V raportu.

III. REKOMENDACJE

Analiza wdrażania wytycznych dotyczących otwartości na poziomie Regionalnych Programów Operacyjnych pokazuje, że nie są one wdrażane jako standard udostępniania zasobów edukacyjnych.

Kwestia standardów otwartego udostępniania zasobów nie jest powszechnie znana zarówno wśród instytucji publicznych, jak i grantobiorców otrzymujących finansowanie z RPO. Brak odpowiednich zapisów w RPO i SZOOP - kluczowych dokumentach dotyczących wydatkowania środków EFS na poziomie regionalnym - może grozić niezrealizowaniem tych wytycznych.

W celu poprawnego wdrożenia wytycznych, rekomendujemy:

- Odwoływanie się wprost do koncepcji otwartych zasobów edukacyjnych w dokumentach związanych z Regionalnymi Programami Operacyjnymi, tak by zwiększać wśród interesariuszy świadomość znaczenia dostępności zasobów finansowanych ze środków publicznych.
- Ujednolicenie zapisów dotyczących otwartości zasobów edukacyjnych w dokumentach konkursowych RPO oraz wdrażanie standardowej formuły dotyczącej wolnego licencjonowania. Rekomendujemy stosowanie do tego celu licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa. Propozycję standardowego zapisu przedstawiamy w części IV raportu.
- Zawieranie w dokumentach konkursowych zapisów dotyczących stosowania otwartych formatów plików.
- Przygotowanie jasnych wytycznych i materiałów informacyjnych pomagających beneficjentom poprawnie udostępniać zasoby na wolnej licencji.
- Zwrócenie szczególnej uwagi na poziomie oceny wniosków konkursowych na poprawny wybór licencji na zasoby edukacyjne.
- Przeszkolenie urzędników, w szczególności członków Komisji Oceny Projektów, na temat otwartości zasobów edukacyjnych oraz wolnych licencji.
- Utworzenie repozytoriów, na poziomie regionalnym lub centralnym, pozwalających w jednym miejscu publikować zasoby edukacyjne sfinansowane ze środków RPO.

IV. WZÓR ZAPISU W REGULAMINIE KONKURSOWYM WDRAŻAJĄCEGO WYTYCZNE DOTYCZĄCE OTWARTOŚCI ZASOBÓW EDUKACYJNYCH

Zalecamy stosowanie w dokumentach konkursowych poniższych standardowych zapisów, gwarantujących wdrożenie wytycznych:

Beneficjent zapewnia, że zasoby wytworzone w ramach projektu będą dostępne w sposób zapewniający możliwość ich dowolnego wykorzystywania do celów komercyjnych i niekomercyjnych, zwielokrotniania i rozpowszechniania, w całości lub we fragmentach, oraz wprowadzania zmian i rozpowszechniania utworów zależnych. Beneficjent zapewnia, że zasoby będące utworami lub przedmiotami praw pokrewnych w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.) będą udostępnione na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa lub innej wolnej licencji. Beneficjent zapewnia, że zasoby będą udostępnione w sieci, w postaci plików cyfrowych, bez ograniczeń technicznych utrudniających ich odczyt, modyfikację lub ponowne wykorzystanie, w otwartych formatach zapisu danych.

V. SZCZEGÓŁOWA ANALIZA RPO I SZOOP

Zapis w dokumencie	Miejsce występowania w dokumencie
1. mazowieckie	
SZOOP: 3. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych: - wykorzystanie zasobów dydaktycznych dostępnych w internecie	II.10.1 Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży, 3. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych, (Typy projektów, Poddziałanie 10.1.1)
2. lubelskie	
SZOOP: „Beneficjent zapewnia, że zasoby edukacyjne będące utworami w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.) będą udostępnione na wolnej licencji zapewniającej licencjobiorcy co najmniej prawo do dowolnego wykorzystywania utworów do celów komercyjnych i nie-komercyjnych, tworzenia i rozpowszechniania kopii utworów w całości lub we fragmentach oraz wprowadzania zmian i rozpowszechniania utworów zależnych. O ile w projektach tworzone są nowe materiały edukacyjne, Beneficjent ma obowiązek otwartego, publicznego udostępniania materiałów edukacyjnych i szkoleniowych stworzonych w ramach projektów finansowanych z EFS, przekazania na mocy umowy o dofinansowanie projektu, praw autorskich do produktów powstałych w ramach projektów współfinansowanych przez EFS do Instytucji Zarządzającej i wprowadzenie obligatoryjnego wymogu dostępniania powstałych materiałów edukacyjnych i szkoleniowych (np. podręczników, scenariuszy zajęć, materiałów multimedialnych, broszur) na zasadzie wolnej licencji. Beneficjent deklaruje, jakie wolne licencje będą zastosowane oraz że odpowiednie oznaczenia znajdują się na	SZOOP: Oś priorytetowa 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje OPIS DZIAŁANIA 12.1 Edukacja przedszkolna 19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy) , pkt 7; OPIS DZIAŁANIA 12.2 Kształcenie ogólne, 19.pkt 8;OPIS DZIAŁANIA 12.3 Kształcenie ustawiczne w zakresie ICT i języków obcych, 19, pkt 5; OPIS DZIAŁANIA 12.4 Kształcenie zawodowe 19 pkt 7 RPO: Oś priorytetowa 2 Cyfrowe lubelskie, OPIS INTERWENCJI W RAMACH PRIORYTETU

portalach internetowych (własnych i/lub należących do podmiotów trzecich), za pośrednictwem których zasoby te będą udostępniane)". RPO: W ramach priorytetu wsparcie obejmować będzie działania ukierunkowane na – zwiększenie dostępności informacji sektora publicznego. Wsparcie w tym zakresie dotyczyć będzie projektów z zakresu: digitalizacji zasobów kulturalnych, naukowych (w tym bibliotecznych i archiwalnych), będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego lub lokalnego, ich udostępniania, zapewniających powszechny i otwarty dostęp w postaci cyfrowej do zasobów.	
3. podkarpackie	
SZOOP: 1. Tworzenie lub rozwój e-usług publicznych (A2B, A2C), w tym tworzenie i udostępnianie zasobów cyfrowych. RPO: Grupy docelowe: mieszkańcy, przedsiębiorcy, instytucje publiczne z terenu województwa podkarpackiego oraz ze względu na otwarty dostęp do zasobów i usług użytkownicy Internetu.	SZOOP: Oś priorytetowa 2 Cyfrowe Podkarpackie, Działanie 2.1 Podniesienie efektywności i dostępności e-usług, 10 Typy projektów, Działanie 2.1 RPO: Oś priorytetowa II - CYFROWE PODKARPACKIE, Priorytet inwestycyjny
4. małopolskie	
SZOOP: „tworzenie i rozwijanie platform dystrybucji treści cyfrowych, służących udostępnianiu zasobów cyfrowych w sposób otwarty i zapewniający możliwość ich ponownego wykorzystania oraz wytworzenia na ich podstawie nowych usług cyfrowych, także przez podmioty spoza sektora publicznego”.	Oś priorytetowa 2 Cyfrowa Małopolska, Działanie 2.1 E-ADMINISTRACJA I OTWARTE ZASOBY , Poddziałanie 2.1.2 (Administracja) Oś priorytetowa 10 Wiedza i kompetencje, Działanie 10.1 ROZWÓJ KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO, Poddziałanie 10.1.4

MAŁOPOLSKA CHMURA EDUKACYJNA W ramach poddziałania realizowane będą zadania służące wykreowaniu innowacyjnego środowiska wsparcia procesów edukacyjnych technologiami TIK, bazującego na modelu chmury oraz wysokiej jakości komunikacji multimedialnej.	
5. świętokrzyskie	
RPO: Typy przedsięwzięć: 3. 3. wsparcie digitalizacji zasobów m.in. kulturowych, archiwalnych, naukowych będących w posiadaniu instytucji szczególnie regionalnego/lokalnego, a także zapewnienie powszechnego, otwartego dostępu w postaci cyfrowej do tych zasobów (w tym wsparcie cyfryzacji i digitalizacji państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego - w zakresie projektów o zasięgu regionalnym/lokalnym celem zapewnienia łatwiejszego dostępu do postaci cyfrowej do tych zasobów). W zakresie dostępu do informacji sektora publicznego, wsparciem zostaną objęte projekty dot. zasobów cyfrowych, otwartych danych instytucji publicznych działających w sferze np. e-kultury.	Oś priorytetowa 7. Sprawne usługi publiczne
6. łódzkie	
SZOOP: 2. Rozwój i udostępnianie informacji sektora publicznego, zasobów nauki, kultury i dziedzictwa regionalnego: 74 budowa, przebudowa lub zakup systemów teleinformatycznych służących digitalizacji zasobów, w tym kulturowych lub naukowych, będących w posiadaniu instytucji publicznych, a także zapewnienie powszechnego, otwartego dostępu do tych zasobów w postaci cyfrowej. RPO: Kluczowym będzie doskonalenie umiejętności	SZOOP: Oś priorytetowa VII Infrastruktura dla usług społecznych, Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne, Poddziałanie VII 1.2 RPO: Priorytet inwestycyjny 10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz

nauczycieli w celu stosowania w większym stopniu interaktywnych metod pracy w nauczaniu wszystkich przedmiotów poprzez szkolenia, inne formy doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli oraz wyposażenie ich w materiały metodyczne i dydaktyczne, rozwijanie oferty elektronicznych zasobów edukacyjnych co zapewni szersze użycie w szkołach technologii informacyjno-komunikacyjnych w indywidualnej pracy z uczniem.	kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia, Opis typów i przykłady przedsięwzięć, które mają zostać objęte wsparciem (...)
7. śląskie	
SZOOP: W ramach typu projektu dotyczącego cyfryzacji zasobów kulturowych, naukowych, planistycznych, geodezyjnych i kartograficznych, jak również zapewnienia powszechnego, otwartego dostępu w postaci cyfrowej do tych zasobów realizowane będą projekty polegające na digitalizacji lub utworzeniu w formie cyfrowej publicznych zasobów będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego/lokalnego. Udostępnianie cyfrowych treści powinno odbywać się zgodnie z właściwymi przepisami prawa (w szczególności z poszanowaniem praw własności intelektualnej).	Oś Priorytetowa II Cyfrowe śląskie, Działanie II.2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych, Wyjaśnienia dotyczące typów projektów
8. opolskie	
SZOOP: 4) Digitalizacja zasobów kulturowych i naukowych będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego/lokalnego, a także zapewnienie powszechnego, otwartego dostępu w postaci cyfrowej do tych zasobów. RPO: digitalizacja zasobów kulturowych i naukowych będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego/lokalnego, a także zapewnienie powszechnego, otwartego dostępu w postaci cyfrowej do tych zasobów.	SZOOP: OŚ PRIORYTETOWA X Inwestycje w infrastrukturę społeczną Działanie 10.3 E-usługi publiczne RPO: X.2.A.1 INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ, Cel szczegółowy 4: Większa dostępność e-usług publicznych

9. dolnośląskie	
SZOOP: Wdrożone zostaną rozwiązania wspomagające udział społeczności lokalnych w życiu publicznym za pośrednictwem Internetu, poprzez rozwój elektronicznych usług publicznych świadczonych przez administrację (e - zdrowie, e-edukacja) oraz zwiększenie dostępu obywateli do zasobów cyfrowych. RPO: Finansowanie będą mogły uzyskać także przedsięwzięcia z zakresu digitalizacji zasobów i treści, np. kulturowych, naukowych będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego i lokalnego oraz służące zapewnieniu powszechnego, otwartego dostępu w postaci cyfrowej do danych będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego / lokalnego.	SZOOP: Oś priorytetowa 11 Pomoc techniczna RPO: OŚ PRIORYTETOWA 2 TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNE, Priorytet inwestycyjny: E-usługi publiczne, Kierunki wsparcia
10. wielkopolskie	
RPO: 4. Rozwój cyfryzacji, w tym digitalizacji zasobów kultury i dziedzictwa regionalnego, edukacyjnych, naukowych oraz geodezyjnych w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego/ lokalnego oraz zapewnienie powszechnego, otwartego dostępu w postaci cyfrowej do tych zasobów.	OŚ PRIORYTETOWA 2. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE Działanie 2.1. Rozwój elektronicznych usług publicznych
11. lubuskie	
SZOOP: Realizowane będą projekty polegające na udostępnieniu jak najszerszego zakresu usług publicznych świadczonych elektronicznie, umożliwiających pełną interakcję z urzędem oraz zapewniających powszechny i otwarty dostęp w postaci cyfrowej do zasobów będących w posiadaniu instytucji publicznych. Zadania te przyczynią się do przyspieszenia obiegu dokumentów związanych z elektronicznym	SZOOP: OŚ PRIORYTETOWA 2. ROZWÓJ CYFROWY Działanie 2.1 Rozwój społeczeństwa informacyjnego OPIS DZIAŁAŃ I PODDZIAŁAŃ

załatwianiem spraw urzędowych, umożliwią załatwienie danej sprawy na odległość oraz ułatwią dostęp klientów do zasobów będących w posiadaniu instytucji.	
12. zachodniopomorskie	
SZOOP: Digitalizacja zasobów kulturowych, naukowych oraz zapewnienie powszechnego dostępu w postaci cyfrowej do tych zasobów - digitalizowane zasoby powinny być udostępnienie w sposób otwarty i dający możliwość ponownego wykorzystania. Utrwalenie zasobów kultury w postaci cyfrowej ma służyć zwiększeniu ich dostępności. By zapobiec powielaniu się zbiorów należy skupić się na digitalizacji nośników źródłowych, ograniczy to ryzyko wielokrotnej digitalizacji. Projekty realizowane w przedmiotowym zakresie powinny dotyczyć zasobów kultury z uregulowanymi prawami autorskimi.	SZOOP: Oś priorytetowa IX Infrastruktura publiczna, DZIAŁANIE 9.10 WSPARCIE ROZWOJU E-USŁUG PUBLICZNYCH
13. kujawsko-pomorskie	
SZOOP: Wsparciem objęte będą również projekty umożliwiające bezpieczną eksploatację zasobów materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego regionu, w tym w zakresie dokumentowania, popularyzacji, inwentaryzacji i udostępniania zasobów kultury z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (w szczególności digitalizacja zasobów, tworzenie nowych treści cyfrowych). RPO: Działania w PI przyczynią się do realizacji założeń projektu Europejska Agenda Cyfrowa w zakresie kompetencji cyfrowych, a także PP (Otoczenie biznesu sprzyjające innowacjom - rozwój e-gospodarki). Zapewnią powszechny, otwarty dostęp w postaci cyfrowej do zasobów będących	SZOOP: OŚ PRIORYTETOWA 8 KONWERSJA, Działanie 8.3 Materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe RPO: 1.1.2 Powiązanie celów Strategii „Europa 2020” z priorytetami Programu, Uzasadnienie wyboru celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych PRIORYTET INWESTYCYJNY 2c Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia, Oczekiwany wkład w realizację celów szczegółowych

w posiadaniu instytucji publicznych (w tym digitalizację, cyfrowe udostępnienie zasobów nauki, kultury). Otwarte reguły dostępności informacji sektora publicznego wpłyną na wzrost kapitału społecznego, intelektualnego, kulturowego. Wsparcie cyfryzacji, w tym digitalizacji zasobów kulturowych, naukowych, planistycznych, geodezyjnych i kartograficznych umożliwi powszechny, otwarty dostęp w postaci cyfrowej do tych zasobów. Otwarte reguły dostępności do zasobów sektora publicznego pozwolą innym podmiotom wytwarzać wartość dodaną.	
14. pomorskie	
SZOOP: Wsparciem objęte będą również projekty umożliwiające bezpieczną eksploatację zasobów materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego regionu, w tym w zakresie dokumentowania, popularyzacji, inwentaryzacji i udostępniania zasobów kultury z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (w szczególności digitalizacja zasobów, tworzenie nowych treści cyfrowych).	SZOOP: OŚ PRIORYTETOWA 8 KONWERSJA DZIAŁANIE 8.3. MATERIALNE I NIEMATERIALNE DZIEDZICTWO KULTUROWE
15. warmińsko-mazurskie	
RPO: Priorytetowo traktowane będzie upowszechnianie dostępu do zasobów cyfrowych służące ponownemu ich wykorzystaniu w możliwie szerokim zakresie, przez podmioty zainteresowane tworzeniem innowacyjnych produktów i usług bazujących na tych zasobach. Stwarza to również znaczne możliwości gospodarcze i społeczne pozwalając na łatwiejsze włączenie istniejących zasobów do usług i produktów cyfrowych, przyczyniając się tym samym do wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy.	2.3 Cyfrowy region, Opis typów i przykłady przedsięwzięć

16. podlaskie	
RPO: Kolejnym typem operacji będą działania związane z wdrożeniem własnych lub zakupionych wyników prac B+R lub technologii, a także praw do własności intelektualnej, w tym patentów, licencji, know-how lub innej nieopatentowanej wiedzy technicznej związanej z wdrażanym produktem lub usługą. Wsparcie w tym zakresie będzie stanowiło zachętę dla przedsiębiorstw do wdrażania własnych lub zakupionych wyników badań naukowych i technologii, a w rezultacie wzrosną nakłady na działalność B+R. W zakresie digitalizacji zasobów publicznych planuje się operacje dotyczące na przykład: digitalizacji zasobów kultury i dziedzictwa kulturowego, zasobów edukacyjnych, tworzenia i rozwoju narzędzi informacyjno-komunikacyjnych do archiwizacji ww. zasobów; tworzenia otwartego dostępu w postaci cyfrowej do opisanych powyżej zasobów. Digitalizacja zasobów kulturowych i edukacyjnych w województwie oraz zapewnienie cyfrowego szerokiego do nich dostępu przyczyni się do udostępnienia na szeroką skalę zasobów publicznych, a tym samym zwiększenia stopnia wykorzystania TIK w kulturze, edukacji, administracji.	RPO: OŚ PRIORYTETOWA I: WZMOCNIENIE POTENCJAŁU I KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI REGIONU, Opis przedsięwzięć planowanych w ramach priorytetu inwestycyjnego OŚ PRIORYTETOWA VIII: INFRASTRUKTURA DLA USŁUG UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ , DZIAŁANIE 8.1 ROZWÓJ USŁUG PUBLICZNYCH ŚWIADCZONYCH DROGĄ ELEKTRONICZNĄ , Opis przedsięwzięć planowanych w ramach priorytetu inwestycyjnego

VI. CZYM SĄ OTWARTE ZASOBY EDUKACYJNE

Otwarte zasoby edukacyjne (OZE) to zasoby dostępne bezpłatnie i do swobodnego wykorzystywania. Do zasobów tych zalicza się podręczniki, kursy *online*, scenariusze lekcji, testy, materiały multimedialne, programy komputerowe, czyli wszystko to, co można wykorzystać w procesie nauczania i uczenia się. Otwarte zasoby edukacyjne obejmują zarówno materiały opracowane specjalnie na potrzeby danego programu kształcenia, jak i dowolne inne otwarte zasoby przydatne w procesie kształcenia (na przykład zbiory dziedzictwa czy prace naukowe).

David Wiley proponuje, aby ideę otwartych zasobów edukacyjnych rozpatrywać przez pryzmat pięciu zasad określających sposoby korzystania z treści, które zapewniają ich otwartość. Otwarty zasób edukacyjny to zasób, który można:

- **zachować** (*retain*) - zasada ta obejmuje prawo do tworzenia, przechowywania i kontrolowania kopii zasobu,
- **wykorzystać** (*reuse*) - zasada ta przyznaje prawo do wykorzystywania treści na różne sposoby (na przykład podczas zajęć lekcyjnych, w kole naukowym, na stronie internetowej, w filmie),
- **poprawiać** (*revise*) - zasada ta zapewnia prawo do zmieniania, dostosowywania lub poprawiania zasobu (na przykład przetłumaczenie zasobu na inny język),
- **remiksować** (*remix*) - zasada ta daje prawo do łączenia oryginalnego zasobu z innymi otwartymi zasobami w celu tworzenia nowych treści (na przykład wykorzystanie zasobu w internetowym *mashupie*),
- **rozpowszechniać** (*redistribute*) - zasada ta umożliwia dzielenie się kopiami oryginalnego zasobu, a także kopiami wersji poprawionych i remiksowanych (np. udostępnienie kopii znajomemu).

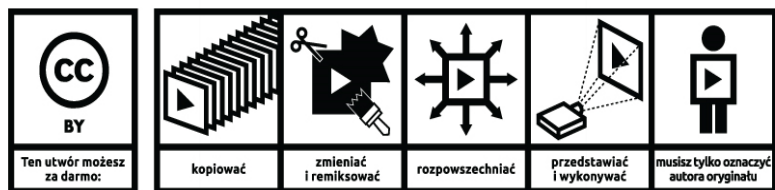
Szczegółowe informacje o otwartych zasobach edukacyjnych w Polsce można znaleźć w publikacji Centrum Cyfrowego pt. "Otwarte zasoby edukacyjne w Polsce - uwarunkowania i szanse rozwoju" (<http://centrumcyfrowe.pl/czytelnia/otwarte-zasoby-edukacyjne-w-polsce-uwarunkowania-i-szanse-rozwoju/>).

Otwartość zasobów edukacyjnych w Regionalnych Programach Operacyjnych (RPO).

Autorzy: Marlena Plebańska, Alek Tarkowski

Warszawa 2016.

Uznanie autorstwa 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie pod warunkiem oznaczenia autorstwa. Jest to licencja gwarantująca najszersze swobody licencjobiorcy. <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>

Publikacja jest dostępna na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa 3.0 Polska, pewne prawa zastrzeżone na rzecz autorów i Centrum Cyfrowego. Pełna treść licencji jest dostępna na stronie creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/. Zezwala się na dowolne wykorzystywanie treści publikacji pod warunkiem wskazania autorów oraz podania informacji o licencji.